

УКРАЇНА

(19) UA (11) 47676 (13) U
(51) МПК (2009)
A01C 1/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ПОКРАЩЕННЯ ЛЕЖКОСТІ МАТОЧНИХ КОРЕНЕПЛОДІВ МОРКВИ І ЗБІЛЬШЕННЯ УРОЖАЮ НАСІННЯ

1

2

(21) u200904080

(22) 27.04.2009

(24) 25.02.2010

(46) 25.02.2010, Бюл.№ 4, 2010 р.

(72) БЕЛАШОВА ЛЮБОВ ПИЛИПІВНА, ГОРДІЄНКО ІННА МИКОЛАЇВНА, ЩЕРБИНА СЕРГІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ

(73) ІНСТИТУТ ОВОЧІВНИЦТВА І БАШТАННИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК

(57) Спосіб покращення лежкості маточних коренеплодів моркви і збільшення урожаю насіння, що включає обробку перед закладанням на зберігання фунгіцидними препаратами, який **відрізняється** тим, що за 20 діб до збирання посіви маточників обробляють фунгіцидом Імпакт 12,5 % к.с. з нормою витрати 1 л/га або обробляють маточні коренеплоди антисептиком перед закладанням на зберігання (подрібненим листям волоського горіха 300-400 г/т), чи препаратом полікар - 10-15 кг/т.

Корисна модель належить до галузі сільського господарства, зокрема до технології вирощування насіння сільськогосподарських рослин.

Відомий спосіб вирощування насіння моркви не передбачає заходів, що запобігають псуванню маточників під час зберігання фітопатогенами [1,2,3]. Останні спричиняють значні втрати маточного матеріалу та погіршують якість коренеплодів. Подальше використання таких маточників веде до втрат урожаю насіння у результаті низької приживлюваності рослин і зменшення їх продуктивності.

За статистичними даними втрати маточників моркви під час зберігання становлять від 30 до 40%, а урожайність насіння моркви не перевищує 150кг/га. Не приділяється уваги і посівним якостям насіння. Тому, для забезпечення овочівників посівним матеріалом, під насінницькі посіви необхідно відводити великі площі, що, в свою чергу, пов'язано зі збільшенням площі маточних коренеплодів та об'ємів їх зберігання. Для підвищення збереженості коренеплодів моркви і зниження пошкодження їх грибними хворобами доцільно застосовувати фунгіцидні препарати зокрема "Мікосан-М", формалін, фундазол [4].

В основу корисної моделі поставлена задача - зменшити втрати маточників моркви під час зберігання від грибних хвороб, збільшити урожай насіння.

Суть корисної моделі полягає в тому, що при застосуванні фунгіциду перед збиранням маточників, або перед закладанням на зберігання коренеплоди обробляють антисептичними чи кальцієвмісними препаратами. Ці заходи забезпечують

зменшення втрат під час зберігання майже у два рази порівняно з контролем, збільшуються площі під насінниками на 10-15% без збільшення посівів маточників. Продуктивність насінників зростає на 22-28%.

Приклад 1. Для підвищення лежкості маточників, за 20 діб до збирання урожаю посіви моркви сорту Яскрава обробляють фунгіцидом Імпакт 12,5% к.с. 1л/га. Догляд за посівами маточників моркви а також їх збирання здійснюється аналогічно стандартному способу. На зберігання маточні коренеплоди закладають у різні типи сховищ - зі штучним охолодженням (холодильники), з примусовим чи природним вентиляванням повітря, у засіках - з активним вентиляванням повітря. Маточники зберігають різними способами: у штабелях з перешаруванням піском, у відкритих поліетиленових мішках, дерев'яних ящиках, контейнерах із вкладишами з поліетиленової плівки. При зберіганні в сховищах необхідно підтримувати температуру від 0 до 1°C та відносну вологість повітря 90-95%. При виявленні хворих коренеплодів їх своєчасно видаляють. Вирощують насінники згідно стандартної технології.

Приклад 2. Вирощування і збирання маточників моркви здійснюється згідно стандартної технології. Перед закладанням на зберігання коренеплоди обробляють антисептичним препаратом (подрібнене до порошкоподібного стану листя волоського горіху), норма витрати - 300-400г/т. Закладання на зберігання і зберігання маточників, вирощування насінників здійснюється, як і в прикладі 1.

UA (11) 47676 (13) U

Приклад 3. Вирощування і збирання маточників моркви здійснюється згідно стандартної технології. Перед закладанням на зберігання коренеплоди обробляють препаратом полікар, норма витрати - 10-15кг/т. Закладання на зберігання і

зберігання маточників, вирощування насінників здійснюється, як і в прикладі 1.

Економічне обґрунтування запропонованих способів наведено у таблиці.

Таблиця

Ефект застосування передзбиральних і післязбиральних обробок при зберіганні маточників і вирощуванні насіння моркви

Варіант	Збереженість коренеплодів, %	Собівартість 1 т. маточників після зберігання, грн.	Урожай насіння, кг/га	Прибуток, тис. грн.
Контроль	87,0	1020	600	35,9
Передзбиральне оброблення фунгіцидом	93,5	990	810	54,1
Після збиральна обробка антисептиком	94,0	940	730	47,4
Після збиральна обробка препаратом полікар	91,0	920	750	47,6

Джерела інформації:

1. Довідник по насінництву овочевих і баштанних культур/ За ред. Ф.А. Ткаченка, М.С. Єфімова. -К.: "Урожай", 1987. - С 113-119.

2. Довідник з насінництва овочевих і баштанних культур/ За ред. О.Я. Жук, В.П. Роєнка. - Київ: Аграрна наука, 2002. - С 19-22.

3. Насінництво і насіннезнавство овочевих і баштанних культур/ За ред. Т.К. Горової. - К.: Аграрна наука, 2003. - 328 с

4. Бородай В.В. Ураженість моркви збудниками гнилей в період зберігання залежно від умов її вирощування// Карантин і захист рослин. - 2004. -№12.-С.8-9.